

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет економіки та екології моря

Кафедра фінансів і бухгалтерського обліку

«Допущена до захисту»

В.о. завідувача кафедри фінансів
і бухгалтерського обліку

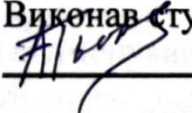
 Наталія ДАНИК
«17» серпня 2026 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

на тему: Оцінка ліквідності банківської установи

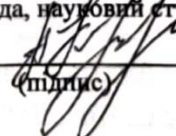
Виконав студент 4447ст3 групи

 Федоров О. С.

Керівник роботи

професорка, д.е.н.

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

 Кравченко А.С.
(п.і.б.)

Миколаїв - 2026 р.

АНОТАЦІЯ

Бакалаврська робота присвячена дослідженню теоретичних, методичних та практичних аспектів оцінки ліквідності банківської установи на прикладі АБ «Південний». У роботі розкрито економічну сутність ліквідності банку, визначено її роль у забезпеченні фінансової стійкості та стабільності функціонування банківської установи в сучасних умовах.

У першому розділі досліджено теоретико-методичні основи ліквідності банківської установи.

У другому розділі проведено організаційно-економічну характеристику діяльності АБ «Південний», здійснено аналіз фінансового стану та ресурсної бази банку, а також оцінено основні показники ліквідності.

У третьому розділі визначено основні проблеми забезпечення ліквідності банківських установ у сучасних умовах та запропоновано напрями удосконалення системи управління ліквідністю банку.

За результатами дослідження зроблено висновок, що ефективне управління ліквідністю є важливою умовою забезпечення фінансової стійкості та конкурентоспроможності банківської установи.

ABSTRACT

The bachelor's thesis is devoted to the study of theoretical, methodological, and practical aspects of assessing the liquidity of a banking institution using JSC "Pivdennyi" Bank as an example. The paper reveals the economic essence of bank liquidity and determines its role in ensuring the financial stability and sustainable functioning of a banking institution under modern conditions.

The first chapter examines the theoretical and methodological foundations of bank liquidity.

The second chapter provides an organizational and economic characteristic of JSC "Pivdennyi" Bank, analyzes the bank's financial condition and resource base, and evaluates the main liquidity indicators.

The third chapter identifies the main problems of ensuring bank liquidity under modern conditions and proposes directions for improving the bank's liquidity management system.

Based on the results of the study, it was concluded that effective liquidity management is an important condition for ensuring the financial stability and competitiveness of a banking institution.

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ЛІКВІДНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ	8
1.1. Економічна сутність ліквідності банківської установи та її значення у забезпеченні стабільності банку	8
1.2. Фактори впливу на ліквідність банківської установи	13
1.3. Методичні підходи до оцінки ліквідності банківської установи .	15
Висновки до розділу 1	26
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ЛІКВІДНОСТІ АБ «ПІВДЕННИЙ»	29
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності АБ «Південний»	29
2.2. Аналіз фінансового стану та ресурсної бази банківської установи.....	41
2.3. Оцінка показників ліквідності банківської установи	45
Висновки до розділу 2	50
РОЗДІЛ 3. НАПЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЛІКВІДНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ	53
3.1. Проблеми забезпечення ліквідності банківської установи в сучасних умовах	53
3.2. Удосконалення системи управління ліквідністю банківської установи	56
3.3. Оцінка ефективності запропонованих заходів щодо підвищення ліквідності банківської установи	60
Висновки до розділу 3	65
ВИСНОВКИ	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	72
ДОДАТКИ	77

ВИСНОВКИ

У бакалаврській роботі проведено комплексне дослідження теоретичних, методичних і практичних аспектів оцінки ліквідності банківської установи на прикладі АБ «Південний». У процесі дослідження було розкрито економічну сутність ліквідності банку, проаналізовано сучасні підходи до управління ліквідністю, здійснено оцінку фінансового стану та показників ліквідності банківської установи, а також обґрунтовано напрями вдосконалення системи управління ліквідністю в сучасних умовах.

У ході дослідження встановлено, що ліквідність банку є однією з ключових характеристик його фінансової стійкості та надійності, оскільки визначає здатність банківської установи своєчасно та в повному обсязі виконувати свої фінансові зобов'язання перед клієнтами, кредиторами та іншими контрагентами. Підтримання належного рівня ліквідності є необхідною умовою стабільного функціонування банку, забезпечення довіри клієнтів і мінімізації ризику втрати платоспроможності.

У першому розділі роботи було досліджено теоретико-методичні основи ліквідності банківської установи. Визначено, що ліквідність банку формується під впливом значної кількості внутрішніх і зовнішніх факторів, серед яких структура активів і пасивів, якість кредитного портфеля, стабільність депозитної бази, рівень капіталізації, макроекономічна ситуація, валютні коливання та стан фінансового ринку.

У роботі встановлено, що сучасна система управління ліквідністю базується на поєднанні різних методів оцінки, серед яких коефіцієнтний аналіз, аналіз грошових потоків, GAP-аналіз, сценарний аналіз та стрес-тестування ліквідності. Доведено, що саме комплексне використання зазначених методів дозволяє забезпечити ефективний контроль ліквідності банку та своєчасне реагування на можливі фінансові ризики.

У другому розділі проведено організаційно-економічний аналіз діяльності АБ «Південний». Встановлено, що банк є однією з найбільших банківських установ України з приватним капіталом та характеризується стабільною системою управління, розгалуженою мережею відділень і широким спектром банківських послуг.

Результати аналізу фінансового стану банку свідчать про позитивну динаміку основних показників діяльності упродовж 2022–2024 рр. Визначено, що банк демонструє стабільне зростання активів, власного капіталу, кредитного портфеля та депозитної бази. Водночас спостерігається підвищення прибутковості діяльності банку, зростання чистого прибутку та покращення показників рентабельності активів і капіталу.

Аналіз структури активів показав, що найбільшу частку в активах банку займає кредитний портфель, що є характерним для комерційних банків та забезпечує формування основної частини доходів банківської установи. Значний обсяг високоліквідних активів і вкладень у цінні папери позитивно впливає на рівень ліквідності банку та забезпечує його здатність своєчасно виконувати свої зобов'язання.

Дослідження структури пасивів дозволило встановити, що основним джерелом ресурсної бази банку є кошти фізичних та юридичних осіб. Висока частка клієнтських ресурсів у структурі зобов'язань свідчить про достатній рівень довіри до банку та стабільність його депозитної політики.

У процесі оцінки показників ліквідності встановлено, що АБ «Південний» підтримує достатньо високий рівень ліквідності та фінансової стійкості. Усі основні нормативи ліквідності перевищують мінімально допустимі значення, встановлені Національним банком України. Значення коефіцієнтів миттєвої, поточної та короткострокової ліквідності свідчать про здатність банку своєчасно виконувати свої поточні та короткострокові зобов'язання.

Особливу увагу в роботі приділено аналізу показників LCR та NSFR, які характеризують рівень забезпеченості банку високоліквідними активами та

стабільними джерелами фінансування. Проведений аналіз підтвердив високий рівень готовності банку до можливих кризових ситуацій та достатній запас ліквідності.

У третьому розділі досліджено основні проблеми забезпечення ліквідності банківських установ у сучасних умовах. Встановлено, що найбільший вплив на ліквідність банків мають нестабільність депозитної бази, макроекономічна невизначеність, валютні та процентні ризики, погіршення якості кредитного портфеля, а також вплив воєнного стану та загальної економічної нестабільності.

У роботі обґрунтовано, що ефективне управління ліквідністю банківської установи повинно ґрунтуватися на комплексному підході, який включає стратегічне планування, прогнозування грошових потоків, диверсифікацію ресурсної бази, оптимізацію структури активів і пасивів, використання сучасних методів ризик-менеджменту та цифрових технологій.

За результатами дослідження було запропоновано низку заходів щодо вдосконалення системи управління ліквідністю АБ «Південний», серед яких:

- збільшення частки високоліквідних активів;
- диверсифікація джерел фінансування;
- удосконалення системи прогнозування грошових потоків;
- впровадження сучасних методів стрес-тестування;
- автоматизація процесів управління ліквідністю;
- розвиток систем раннього попередження ризиків.

Проведена оцінка ефективності запропонованих заходів показала їх економічну доцільність та позитивний вплив на фінансову стійкість банку. Зокрема, реалізація запропонованих заходів дозволить підвищити рівень миттєвої ліквідності, збільшити обсяг високоліквідних активів, знизити ризик дефіциту ліквідності та скоротити витрати на залучення ресурсів.

Отже, результати проведеного дослідження підтверджують, що АБ «Південний» характеризується достатнім рівнем фінансової стійкості та ліквідності, а впровадження запропонованих заходів щодо вдосконалення

системи управління ліквідністю сприятиме підвищенню ефективності діяльності банку, зміцненню його конкурентних позицій та забезпеченню стабільного функціонування в умовах нестабільного економічного середовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барановський О. І., Путінцева Т. Місце і роль ліквідності комерційних банків у забезпеченні їх фінансової безпеки. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2020. № 3(34). С.4-18.
2. Блащук-Дев'яткіна Н., Маруніч К. Управління ліквідністю банків. *Молодий вчений*. 2023. № 9 (121). С.7-12.
3. Волкова Н. І., Побережна А. Р. Сучасний стан ліквідності банківської системи України. *Актуальні проблеми розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України*. 2024. С.94-97.
4. Гаркуша Ю., Антонюк А. Забезпечення банківської ліквідності в сучасних умовах. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences*. 2024. № 330.3. С.241-245.
5. Грудзевич У., Дребот Н. Аналіз ліквідності та прибутковості банківської системи України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2023. № 48. С.1-8.
6. Група «ПриватБанк». Річний звіт. 31 грудня 2023 року. URL: https://static.privatbank.ua/files/Konsolidovanyy_richnyy_zvit_za_2023.pdf (дата перегляду: 23.04.2026).
7. Гулевата А. В. Аналіз ліквідності банків та чинників її динаміки в Україні. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. 2021. № 2.13. С.212-217.
8. Гунько Н. І. Сутність та види ліквідності комерційного банку. *Сучасний стан та перспективи розвитку фінансової системи України*. 2023. С.53-61.
9. Згруповані балансові залишки (у розрізі банків). URL: https://bank.gov.ua/files/stat/aggregation_2024-08-01.xlsx (дата перегляду: 23.04.2026).

10. Казіміров М. А. Теоретичні засади управління ризиками неплатоспроможності банків з урахуванням інтересів різних груп стейкхолдерів. *Економічний простір*. 2024. № 189. С.129-136.

11. Косов А. С. Підходи до оцінки і прогнозування ризиків ліквідності банку та їх практичне застосування. *Вчені записки*. Том 31 (70). 2020. № 4. С.80-87.

12. Котковський В.С., Гетманенко А.А. Еволюція підходів до управління банківською ліквідністю / Котковський В.С., Гетманенко А.А. URL: http://www.rusnauka.com/36_PVMN_2012/Economics/1_123328.doc.htm (дата перегляду: 23.04.2026).

13. Краснова І. В., Громницька І. Ю., Васьківська Н. О. Модель стрес-тестування ризику ліквідності банків в Україні. *Підприємництво та інновації*. 2023. № 29. С.122-131.

14. Криклій О. А., Москаленко А. О. Вплив невизначеності на ліквідність банківської системи країни. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8319> (дата перегляду: 23.04.2026).

15. Кубах Т. Г., Гулицький В. Використання моделей динамічних індикаторів для оцінки ліквідності банку. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. №1(67). С.130-142.

16. Ладан О. І. Фактори впливу на ліквідність банків України. *Стратегічні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємств у сучасних умовах господарювання*. 2020. С.239-241.

17. Ларіонова К. Л., Донченко Т. В. Управління ліквідністю банків України в сучасних умовах: нормативний аспект. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2020. № 2. С.76-82.

18. Любкіна О., Охрименко І., Ярошенко С. До питання регулювання ліквідності банків України: стан та проблеми на тлі війни. *Наукові перспективи*. 2023. № 9 (39). С.364-380.

19. Маслак Н. Г., Сало І. В., Криклій О. А. Теоретико-методичні основи ліквідності комерційного банку. *Організаційний комітет*. 2021. С.419-421.

20. Новосьолова О. С. Ліквідність банку та банківської системи України як індикатор ефективності банківської діяльності. *Вчені записки*. Том 31 (70). 2020. № 3. С.76-81.

21. Обов'язкові резерви. URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/moneymarket/reserve-requirements-chart> (дата перегляду: 23.04.2026).

22. Одайський О. Шляхи збалансування ліквідності комерційного банку. *Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах*. 2022. С.109-110.

23. Олійник А. В. Інструменти управління ризиком ліквідності банку. *The 5th International scientific and practical conference Science, innovations and education: problems and prospects*. 2021. С.960-971.

24. Оперативні дані, що характеризують ліквідність банківської системи та чинники її зміни. URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/fm-liquidity> (дата перегляду: 23.04.2026).

25. Павленко Л. Д., Крухмаль О. В., Заріцька А. І. Інструменти управління ліквідності банку в умовах трансформації міжнародних правових норм у національне законодавство. *Ефективна економіка*. 2021. № 1. С.1-13.

26. Перерва Р. Р. Ліквідності банку: поняття та фактори впливу. *Сучасні тенденції в розвитку банківської системи та фінансових ринків України*. 2023. С.97-98.

27. Постанова НБУ «Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01> (дата перегляду: 23.04.2026).

28. Пруденційні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції (у розрізі банків). URL: https://bank.gov.ua/files/stat/Ratios_by_Banks_2024-09-01.xlsx (дата перегляду: 23.04.2026).

29. Пухкан Н. М. Вплив ліквідності на прибутковість банків в умовах розвитку цифрової економіки. *Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в цифровій економіці*. 2020. С.271-274.

30. Тарасевич Н. В., Камбур М. В. Управління ризиком ліквідності в банку. *Економіка, фінанси, банківська справа та освіта: сучасні виклики та інновації*. 2022. № 26. С.48-50.

31. Тітов Д., Шедловський О. Фінансова безпека комерційних банків України в умовах нестабільності ринкового середовища. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-123> (дата перегляду: 23.04.2026).

32. Третьякова О. В., Харабара В. М., Грешко Р. І. Ліквідність банку та ефективність впровадження нових нормативів ліквідності для банківської системи країни. *Інвестиції : практика та досвід*. 2023. № 5. С.37-43.

33. Чуркіна І. Є., Продан Т. Я. Виклики ліквідності та платоспроможності українських банків в сучасних реаліях. *Академічні візії*. 2023. № 26. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/832> (дата перегляду: 23.04.2026).

34. Azimova G. L., Analysis of the Use of Marketing Tools at the Present Stage of Development of the Market of Banking Services: Foreign Experience and Turkish Practice. *International Journal For Science Technology And Engineering*. 2022. T.10. №4. С.287-291.

35. Beck T., Dötting R., Lambert T., Van Dijk M. A. Liquidity Creation, Investment, and Growth. *Social Science Research Network*. 2020. P.1-40.

36. Ben Moussa M. A., Hedfi C., The impact of liquidity on bank lending: Case of Tunisia. *International journal of business and social science research*. 2024. С.13-18.

37. Dovbush V. I., SWOT alternative strategies as a marketing policy tool of Bank Alliance JSC. *Management Science*. 2020. T.30. №2. С.51-61.

38. Gleissner W., Gther T., Walksh舫sl C., Financial sustainability: measurement and empirical evidence. *Journal of Business Economics*. 2022. №3. C.467-516.

39. How Much Does AI Cost - 2024 – RisingMax. URL:<https://risingmax.com/blog/how-much-does-artificial-intelligence-cost> (дата перегляду: 23.04.2026).

40. Kasana E. An Empirical Study on Bank Liquidity in India-Panel Data Approach. *Economic affairs*. 2024. T.69. №2. P.1-10.

41. Mahdi F. S., Noorullah A. S., Jasim R. H. Supporting the Internal Control of Banks With the Methods of Performance and Financial Intelligence to Achieve Leadership in Business: an Analytical Study of a Sample of Iraqi Banks. *International Journal of Professional Business Review*. 2023. T.8. №2. C.1160.

42. Mustafa A. A., Almrafee M. N. I. Impact of Viral Marketing Tools on Dealing with Commercial Bank Services - Empirical Study on Commercial Bank Customers in Jordan. *Journal of Hunan University Natural Sciences*. 2022. T.49. №9. C.74-84.

43. Roy S., Misra A. K., Padhan P. C., Rahman M. R. Interrelationship among Liquidity, Regulatory Capital and Profitability - A Study on Indian Banks. *Cogent economics & finance*. 2019. T.7. №1. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/23322039.2019.1664845> (дата перегляду: 23.04.2026).

44. Sharma P., Sulastri S., Widiyanti M., Isnurhadi I. Corporate Sustainability and Financial Performance: Evidence from State-owned Enterprises in Indonesia. *KnE Social Sciences*. 2024. URL:<https://knepublishing.com/index.php/KnE-Social/article/download/16119/25739> (дата перегляду: 23.04.2026).

45. Vinnychenko O. V. Bank Liquidity: Essence, Factors of Influence and Methods of Assessment. *Business Inform*. 2024. T.4. №555. C.199-206.

Ключові слова: ліквідність банку, банківська установа, фінансова стійкість, управління ліквідністю, ресурсна база банку, показники ліквідності, GAP-аналіз, стрес-тестування, банківські ризики, високоліквідні активи.

Keywords: bank liquidity, banking institution, financial stability, liquidity management, bank resource base, liquidity indicators, GAP analysis, stress testing, banking risks, highly liquid assets.